Ipse itaq; humane anime mtem dedit. ubi ratio 7 intellegentia
in infante sopita e quodam̄ quasi nulla sit excitanda scil.
atq; exerenda etatis accessu. qua sit scientie capax. atq;
doctrine. 7 habilis pceptioni ueritatis. 7 amoris boni
qua capacitate hauriat sapientiā. uirtutib;q; sit p̄dita q̄b;
prudent. fortit. tempant. 7 iuste adūs errores 7 cetera in
generata uitia dimicet. eaq; nulli rei desiderio n̄ boni il
lius sūmi atq; inmutabilis uincat. qđ 7 si n̄ faciat ipsa taliū
bonoꝝ capacitas ī natā rationali diuinit instituta. quantū
sit boni. quā mirabile op̄ omptis. q̄s competent effat aut
cogitat. pt enī artes bene uiuendi. 7 ad inmortalitat̄ pueni
endi felicitatē. q̄ uirtutes uocant. 7 sola dī grā q̄ in xp̄o ē fi
liis pmissionis regniq; donant. n̄ne humano īgenio tot tanteq;
artes s̄ inuente 7 exercite partim uoluptarie ut tā ex
cellens uis mtis atq; rationis. in his 7 reb; quas sup̄fluas im
mo 7 piculosas pniciosasq; appetit quantū bonū habeat in na
tā. unde ista potuit ł inuenire. ł discē. ł exercere testet. ues
timētoꝝ 7 edificioꝝ ad opa quā mirabilia quā stupenda indus
tria humana puenit. q̄ i agricultura. q̄ in nauigatione pfece
rit. q̄ in fabricatione quoq; uasoꝝ. ł ēē statuarū 7 picturarū
uarietate excogitauerit 7 impleuerit. que in theatris mi
rabilia peccantib;. audientib incredibilia facienda 7 exhi
benda molita sit. in capiend. ł occidendis. domandis. īratio
nabilib animantib. q̄ 7 q̄nta repererit ad usus ipsos homi
nes tot uenenoꝝ. tot armoꝝ. tot machinationū. 7 p salute
mortali tuenda atq; reparanda. q̄t medicamta atq; iuuā
ta conphenderit p uoluptate faucuī. q̄t condimta 7 gule
irritamta repererit. ad indicandas 7 suadendas cogita
tiones quā multitudine uarietatēq; signoꝝ. ubi pcipuū
locū uerba 7 littere tenent ad delectandos animos. q̄s
elocutionis ornat. quā diusoꝝ carminū copiā ad mulcen
das aures. q̄t organa musica. q̄s cantilene modos excogi

tauerit. quanta p̃ti dimsionu̅ atq; numeroꝝ meatꝰ & or
dines syderu̅. quanta sagacitate conp̃hendit. qua mul
ta reru̅ mundanaru̅ cognitione se impleuerit. q̃s possit
eloq. maxime si uelim̃ n̄ aceruatim cuncta ꝯgerere. s in
singulis inmorari. In ipsis postremo erroribus & falsitatibus de
fendendis. quã magna claruerint ingenia philosophoꝝ atq;
hereticoꝝ. q̃s estimare sufficiat. Loquimur eni̅ de natura n̄c
mentis humanę. qua ista uita mortalis ornat̃. n̄ de fide atq;
itinere ueritatis. qua illa inmortalis adq̃rit̃. Huiꝰ tantę
naturę conditor. cu̅ sit utiq; ds̄ uerꝰ & sum̃ ipso cuncta q̃
fecit amministrante. & summa̅ potestate̅ su̅maq; habente̅
iusticia̅. nu̅qua̅ p̃fecto in has miserias decidisset. atq; p̃t
eos solos q̃ liberabunt̃ in et̃nas ee̅t itura. n̄ nimis g̃nde pec
catu̅ i homine p̃mo. de q̃ ceti exor ti s̄ p̃cessisset. Ia̅ u̅ in
ipso corpore q̃muis nobis sit cu̅ beluis mortalitate comu
ne. multasq; earu̅ repiat̃ infirmiꝰ q̃nta di bonitas. q̃nta p
uidentia. tanti creatoris apparet. Nonne ita s̄ i eo loca
sensuu̅ & cetera m̃bra disposita. speciesq; ipsa ac figura
& statura totiꝰ corporis ita modificata. ut ad ministeriu̅
animę rationalis se idicet factu̅. n̄ eni̅ ut animalia ra
tionis expti a p̃na ee̅ uidem̃ i t̃ram. ita creat̃ ē homo.
s; erecta i celu̅ corporis forma. ãmonet eu̅ quę sursu̅ s̄
sapere. Porro mira mobilitas quę linguę ac manibꝰ at
tributa ē ad loquendu̅ & scribendu̅ apta atq; ꝯueniens. & ad
opa artiu̅ plurimaru̅ officioꝝq; co̅plenda. n̄ne satis ostn̄d.
quali animę ut seruiret tale sit corpꝰ adiunctu̅. quãq̃ua̅
& detractis necessitatibꝰ opandi. ita omium partiu̅ ꝯgruentia
numerosa sit. & pulchra parilitate respondeat. ut nescias
utru̅ in eo condendo maior sit utilitas habita ratio. quã de
coris. Certe eni̅ nihil creatu̅ uidim̃ i corpe utilitatis causa q̃d
n̄ habeat & decoris locu̅. pl̃ aute̅ nobi id appareret si numos
m̃suraru̅ q̃bꝰ int̃ se cuncta conexa s̄. & coaptata nossemus.
q̃s forsitan data opa i his q̃ foris s̄ eminent humana posse

uult, oculus esse qui est digitus, cum membrum utrumque contineat totius pacatissima compago. Sic itaque habebit donum alius alio minus, ut hoc quoque donum habeat, nec uelit amplius. Nec ideo liberum arbitrium non habebunt, quia peccata eos delectare non poterunt. Magis liberum a delectatione peccandi usque ad delectationem non peccandi indeclinabilem liberatum. Nam primum liberum arbitrium quod homini datum est quando primum creatus est rectus, potuit non peccare, sed potuit et peccare. Hoc autem nouissimum eo potentius erit quo peccare non poterit. Verum hoc quoque Dei munere non suae possibilitate naturae. Aliud est enim esse Deum, aliud participem Dei. Deus natura peccare non potest; particeps uero Dei ab illo accepit ut peccare non possit. Seruandi autem gradus erant diuini muneris, ut primum daretur liberum arbitrium quo non peccare homo posset, nouissimum quo peccare non posset; atque illud ad comparandum meritum, hoc ad recipiendum praemium pertineret. Sed quia peccauit ista natura cum peccare potuit, largiori gratia liberatur, ut ad eam perducatur libertatem in qua [peccare] non possit. Sicut enim prima immortalitas fuit quam peccando Adam perdidit posse non mori, nouissima erit non posse mori, ita primum liberum arbitrium posse non peccare, nouissimum non posse peccare. Sic enim erit inamissibilis uoluntas pietatis et aequitatis, quomodo est felicitatis. Nam utique peccando nec pietatem nec felicitatem tenuimus, uoluntatem uero felicitatis nec perdita felicitate perdidimus. Certe Deus ipse numquid quoniam peccare non potest ideo liberum arbitrium habere negandus est? Erit ergo illius ciuitatis et una in omnibus et inseparabilis in singulis uoluntas libera, ab omni malo liberata et impleta omni bono, fruens indeficienter aeternorum iocunditate gaudiorum, oblita culparum, oblita poenarum; nec ideo tamen suae liberationis oblita ut liberatori suo non sit ingrata. Quantum ergo attinet ad scientiam rationalem, memor etiam praeteritorum malorum suorum; quantum autem ad experientis sensum, prorsus immemor. Nam et peritissimi medici, sicut arte sciuntur, fere morbos corporis norunt; sicut autem corpore sentiuntur plurimos nesciunt quos ipse non passus est. Ut ergo scientiae malorum duae sunt: una qua potentia mentis non latent, alia quae experientis sensibus inheret, aliter

Quia seruandi gradus erant diuini muneris.

Quia peccando pietatem et felicitatem perdidimus, uoluntatem uero felicitatis non amisimus.

sciunt qppe oia uitia p sapientie doctrinam. alii p insipien
tie pessima uitam. ita 7 obliuiones maloꝝ dupl s. alii ea naq; ob
liuiscitur eruditis 7 doctis. alii expti 7 passis. ille si ptita negli
gat. iste si miseria careat. Scdm hanc obliuionem qua posteriore
loco posui. n ert memores scor ptitoru maloꝝ. Carebunt eni omib
ita ut penit deleant de sensibus eoꝝ. ea tam potentia scientiaq;
magna in eis erit. ut n solu sua ptita. s; 7 dapnatoꝝ eos sempit
na miseria n lateat. alioquin si se fuisse miseros nesciunt s. qm
sic ait psalmus. mias dni in etnu cantabo. Quo cantico i glam gre
x cui sangne libati sum. nichil pfecto illi iocundi erit ciuitati. Ibi
pficit qd canit. Vacate 7 uidete quo ego sum ds. qd erit uere maxi
mu sabbatu. n habens uespam. qd comdauit dns in pmis opib
mundi. u legit. 7 reqeuit ds die septimo ab omib opib suis que fe
cit. 7 benedixit ds die septimu 7 scificauit eu. quia i eo reqeuit
ab omib opib suis. que 7 inchoauit ds facere. Dies eni septim
7 nos ipsi erim. quando ei fuerim benedictione 7 scificatione
pleni atq; pfecti. ibi uacantes uidebimus quo ipse e ds. qd nobis nos
ipsi esse uolumus. quando ab illo cecidim. audientes a seductore
eritis sic dii. 7 recedentes a uero do. q faciente dii essem ei participa
tione n desertione. Quid eni sine illo fecim. n qd in ira ei defecim. a q
refecti 7 gra maiore pfecti uacabimus in etnu. uidentes qa ipse est
ds. q pleni erim. qndo ipse erit oia in omibus. na 7 ipsa opa bona
nra qndo ipsi poti intelligunt esse qm nra. t nobis ad hoc sabbatu
ad ipiscendum imputantur. q si nob ea tribuerim seruilia erit. cum
de sabbato dicat. omne op seruile n facietis i eo. ppt qd 7 p ezechielem
pphetam dr. 7 sabbata mea dedi eis in signu int me 7 int eos. ut sci
rent qa ego dns q scifico eos. hoc pfecte t sciem. qndo pfecte uaca
bim. 7 pfecta uidebim. qa ipse ds. ipse 7 numer etatum ueluti die
ru. si scdm eos articulos tempis coputetur. q scripturis uident ex
pressi. iste sabbatism euidenti apparebit. quo septim iuenit. Vt
pma etas taq pm dies sit ab adam usq; ad diluuiu. scda inde usq;
ad abraha. n eqlitate tpoꝝ. s; numero generationu. denas qppe habere